

Secundaire analyse herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede

Amsterdam, januari 2000

Hette Tulner

1 Inleiding

In Groot-Brittannië is ontdekt dat slachtoffers van woninginbraak een sterk verhoogde kans hebben op een herhaalde inbraak. Door inbraakpreventie specifiek te richten op mensen die reeds slachtoffer van inbraak zijn geworden, blijkt het inbraakpercentage in een buurt beduidend te kunnen worden verlaagd. Naar aanleiding van deze Britse aanpak heeft het Ministerie van Justitie een aantal grote steden gevraagd om te bezien of in die steden herhaald slachtofferschap voorkomt en bruikbare handvaten voor inbraakpreventie kan opleveren. Onderzoeksbureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP) is daarbij door het ministerie gevraagd de gemeenten te ondersteunen bij het onderzoeken van herhaald slachtofferschap en de ontwikkeling van preventieplannen.

Eén van de steden die zich hebben aangemeld voor dit project is Enschede. Bij de regiopolitie Twente, district Zuid-Twente bestaat al langer belangstelling voor een aanpak van (herhaald) slachtofferschap van woninginbraken. In Enschede maakt de aandacht voor het herhaald slachtofferschap van woninginbraak deel uit van een breder offensief tegen woninginbraak: 'De vijf-sterren aanpak'. Met dit project probeert de politie in het politiedistrict Zuid-Twente de preventie van woninginbraak en de opsporing van daders te verbeteren.

Als eerste stap van herhaald-slachtoffertraject zijn politiegegevens (BPS) geanalyseerd. In de rapportage over deze analyse (van Overbeeke, Tulner en Müller; 1998) bleek dat herhaald slachtofferschap wel degelijk ook in Enschede vaker dan theoretisch verwacht voorkomt. In deze rapportage zijn ook kenmerken van de herhaalde inbraken geanalyseerd en zijn 'hot spots' aangewezen, plekken waar relatief veel herhaalde inbraken voorkomen.

Om herhaalde woninginbraak en daarmee ook woninginbraak in het algemeen beter aan te kunnen pakken, is het zinvol te analyseren welke woningen of welke mensen een verhoogd risico op herhaald slachtofferschap hebben. Kennis hierover maakt een gerichtere en dus efficiëntere inbraakpreventie mogelijk.

Naast de studie van politiecijfers is ook literatuur over herhaald slachtofferschap van woninginbraak bestudeerd. In een deel van de bestudeerde onderzoeken wordt geconcludeerd dat de kenmerken van het slachtoffer weinig voorspellende waarde hebben voor herhaald slachtofferschap (Hakkert, Oppenhuis e.a.: 1996, Kleemans: 1996). Andere onderzoeken hebben wel enkele samenhangen aan het licht gebracht tussen herhaald slachtofferschap en specifieke kenmerken van het slachtoffer (b.v.: Forrester (1988), Forrester, David, Frenz, e.a. (1990), Pease (1998)). Ellingworth, Hope e.a. (1996) tonen aan dat de factoren die leiden tot het eerste slachtofferschap van inbraak (bv. jonge leeftijd, eenouder-huishouden) niet dezelfde zijn als de factoren die tot herhaald slachtofferschap leiden (o.m. wonen in een corporatiewoning, kinderen in het huishouden, 4 of meer auto's hebben). Zij vermoeden dat levensstijl een belangrijke invloed heeft op herhaald slachtofferschap, maar hebben dit niet in hun onderzoek gemeten.

Polvi (1991) concludeert uit een daderonderzoek dat bepaalde eigenschappen van een woning samenhangen met herhaald slachtofferschap. Kleemans (1996) komt daarentegen tot de conclusie dat individuele kenmerken van het object niet belangrijk zijn voor herhaalde woninginbraak, beveiliging zou daarentegen wel een belangrijker rol spelen.

Veel van de samenhangen van slachtoffers en herhaald slachtofferschap die in de literatuur aan zijn getoond, betreffen echter de Britse situatie. De Britse conclusies zijn niet noodzakelijkerwijs ook geldig in de Nederlandse situatie.

Niet alleen in de literatuur, maar ook bij de politie bestaan veronderstellingen over relaties tussen bepaalde kenmerken van het slachtoffer of de woning en herhaalde inbraak. Eén daarvan is dat herhaalde inbraak veel onder studenten zou voorkomen.

Er is dus aanleiding te over voor een onderzoek naar de samenhang tussen herhaald slachtofferschap en kenmerken van slachtoffers en hun woningen in de Nederlandse situatie.

In het kader van de vijf-sterren aanpak in Zuid-Twente is door I&O Research een nulmeting uitgevoerd (Slis & Ende-Last; 1998). Deze enquête is uitgevoerd binnen het gehele district (Zuid-Twente). Deze enquête gaf de gelegenheid tot een aanvullende analyse van herhaald slachtofferschap van woninginbraak. In de enquête van I&O Research onder inbraakslachtoffers zijn daarom ook vragen van DSP ingevoegd over herhaald slachtofferschap. Kenmerken waarvan werd vermoed dat ze samen hangen met herhaald slachtofferschap zijn zo veel mogelijk in de vragenlijst opgenomen. I&O Research heeft doormiddel van de enquêteresultaten het slachtofferschap van inbraak in het algemeen geanalyseerd. In deze rapportage zal dieper worden ingegaan op de verschillen tussen enkelvoudig en herhaald slachtoffers van woninginbraak. Het betreft een secundaire analyse van het I&O-bestand.

Er zijn enkele grote verschillen tussen de uitgevoerde analyse van politiegegevens in het eerder genoemde 'Herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede' en de nu uitgevoerde analyse van enquêtegegevens.

In de eerdere rapportage is een strikte definitie van herhaald slachtofferschap van woninginbraak gehanteerd waarin slechts werd gekeken naar inbraken die binnen drie jaar op hetzelfde adres plaatsvonden. Dit was voldoende om aan te tonen dat herhaald slachtofferschap vaker voorkomt dan op grond van een normale kansverdeling is te verwachten. In deze analyse van de enquêtegegevens zijn ook eerdere inbraken bij een slachtoffer meegenomen die in een vorige woning of langer geleden plaatsvonden. Het gaat hier dus niet om adresgebonden maar om persoonsgebonden herhalings.

Een ander groot verschil is dat in de analyse van politiecijfers alleen die inbraken zichtbaar zijn die zijn gemeld bij de politie¹. Aangezien inbraakslachtoffers lang niet altijd een inbraak bij de politie melden, leidde dit tot een onderschatting van het aantal herhaalde inbraken. In de I&O-enquête is daarentegen naar alle eerdere inbraken gevraagd.

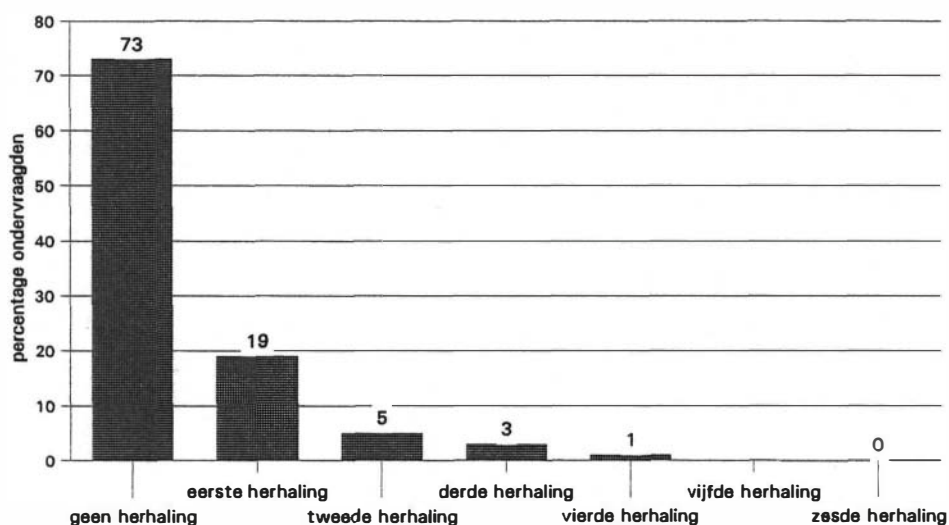
Noot 1 Van inbraken die in BPS zijn geregistreerd hoeft geen aangifte zijn gedaan. In dit systeem staan alle inbraken waar de politie op heeft gereageerd.

2 Herhaalde inbraak

In dit eerste hoofdstuk wordt ingegaan op de herhaalde inbraak zelf. Er wordt gekeken naar de frequentie van herhalingen en de tijdsduur tussen twee herhalingen. Ook worden de kenmerken van herhaalde inbraken vergeleken met die van enkelvoudige inbraken.

2.1 Herhaald slachtofferschap

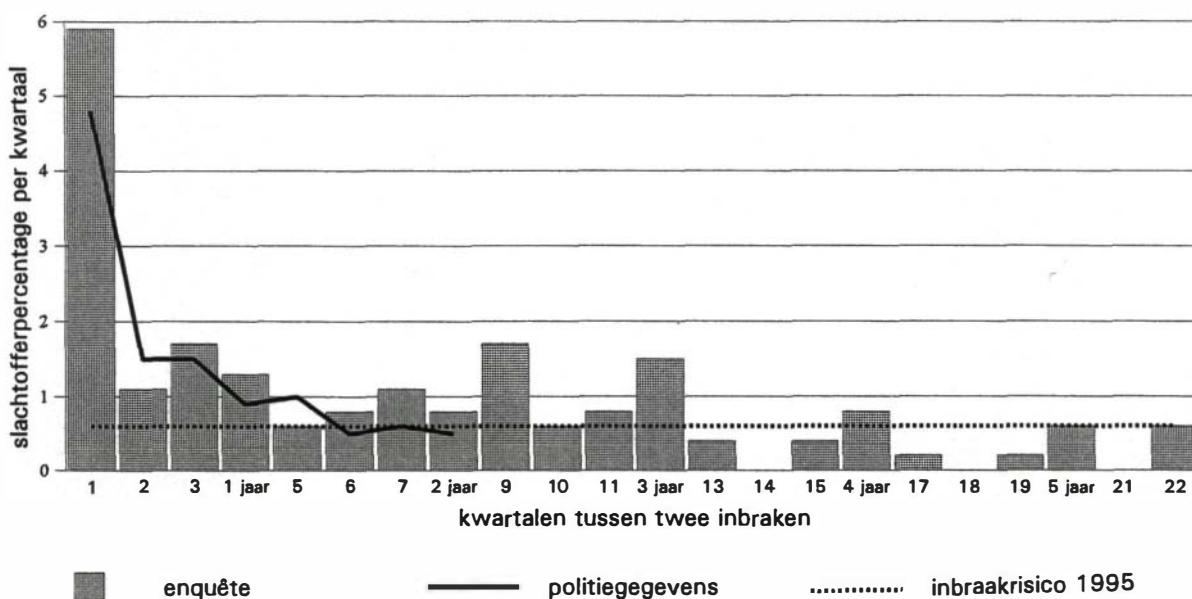
Tabel 2.1 Aantal inbraken per inbraakadres (percentage v/d ondervraagden)

Maar liefst 27% van de ondervraagde inbraakslachtoffers bleek reeds (ooit) eerder met een inbraak te maken gehad te hebben. Meestal ging het om één eerdere inbraak, maar bij 8% van de ondervraagden ging het om drie of meer eerdere voorvallen.

In de eerder genoemde analyse van politiecijfers bleek 10% van de woningen waar ingebroken was, binnen de drie onderzoeksjaren opnieuw het object van een inbraak te zijn.

Afbeelding 2.1 Tijd tussen opeenvolgende inbraken (percentage van alle respondenten/ bewoners dat per kwartaal (opnieuw) slachtoffer is)

Bij zes procent van de ondervraagden vond de vorige inbraak minder dan een kwartaal geleden plaats.

De zwarte stippellijn in de figuur geeft het gemiddeld inbraakpercentage per kwartaal in 1995 weer. Gedurende drie jaar is de kans op herhaalde inbraak dus verhoogd. Vooral in het eerste jaar is de kans op herhaald slachtofferschap hoog. Daarna ligt het inbraakpercentage onder de ondervraagden lager dan het gemiddelde inbraakpercentage. Hier zijn verschillende verklaringen voor denkbaar: Het kan een schijneffect betreffen; mogelijk is het inbraakrisico dat in de afbeelding is afgebeeld te hoog, ook is het mogelijk dat een deel van de inbraken die in een vorige woning werden gepleegd niet zijn genoemd door de respondenten. Het kan echter ook een werkelijk effect betreffen; mogelijk wordt het inbraakrisico drie jaar na een inbraak lager dan gemiddeld doordat de slachtoffers hun woning beter beveiligen.

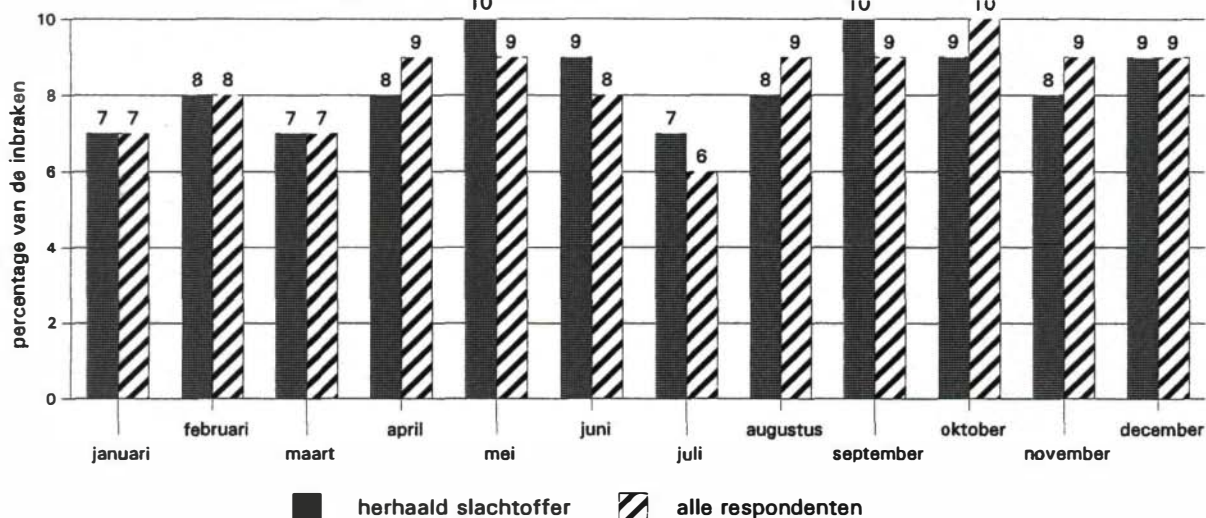
De politiegegevens die voor het eerdere onderzoek zijn geanalyseerd, zijn ook naar de hier gebruikte eenheid omgerekend, namelijk (percentage van de geënquêteerden/bewoners dat in een kwartaal slachtoffer is). Er waren gegevens beschikbaar van aangiften van woninginbraak van drie jaar (1994-1996). Deze politiegegevens laten een vergelijkbare ontwikkeling van het slachtofferpercentage zien als de enquêtegegevens. In de politiecijfers is de daling van het slachtofferpercentage geleidelijker en sneller. De beperkte onderzoeksperiode kan echter een vertekend effect hebben op de politiecijfers.

In de Nederlandse literatuur over herhaald slachtofferschap komt ook naar voren dat er makkelijk een jaar of twee inbraken kan zitten (Kleemans: 1996). In de analyse van Arends (1997) van herhaald slachtofferschap van inbraak in Den Haag, is de tijdsduur tussen inbraken wel iets korter: 63% van de herhaalde inbraken vindt binnen een jaar en 87% binnen twee jaar plaats. Het in deze studie gevonden tijdsverloop komt wel overeen met het tijdsverloop dat Polvi (1991) beschrijft: binnen een maand was in haar studie de kans op herhaling 12x zo groot, maar deze kans nam af tot minder dan 2x de verwachte kans na een periode van 6 maanden.

Voor elke eerdere inbraak is gevraagd of ook aangifte van die inbraak is gedaan. Uit de antwoorden op deze vraag blijkt dat van 14% van de eerdere inbraken geen aangifte is gedaan.

2.2 Tijd en periode van inbraak

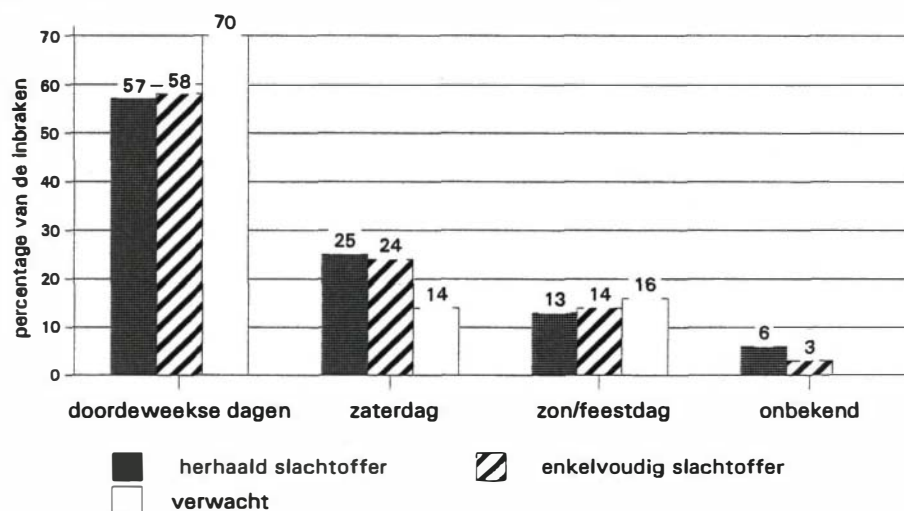
Afbeelding 2.2 Verdeling van inbraken over het jaar 1998 (laatst gepleegde inbraak - percentage van de slachtoffers)

Herhaalde inbraken hebben relatief vaak tussen mei tot en met juli, en september plaatsgevonden. Dit komt niet overeen met de analyse van politieregistraties die van Dijk van Soomer en Partners over 1995 uitvoerde. Ook is er geen sprake van een statistisch significant verschil tussen herhaalde en enkelvoudige inbraken te vinden.

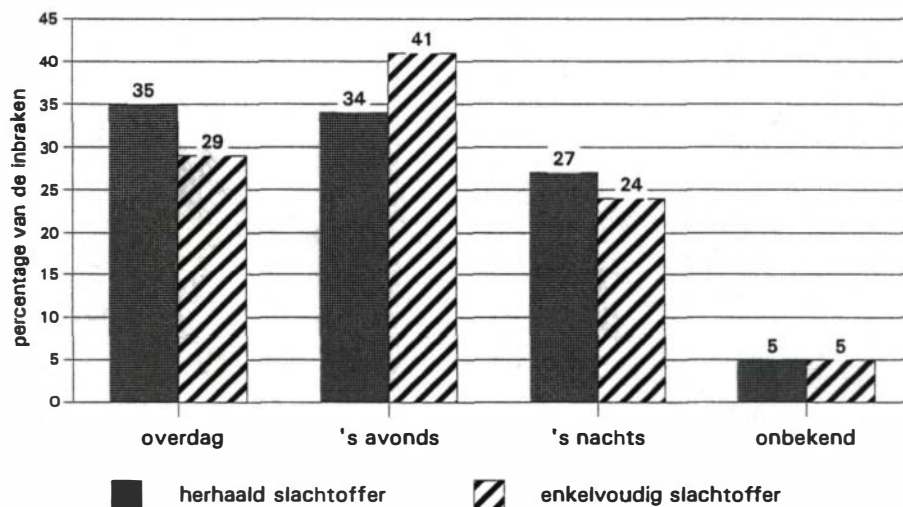
In de onderstaande afbeelding worden de percentages van de inbraken naar type dag van de week weergegeven. Als referentiepunt is ook het verwachte percentage van de inbraken weergegeven als op alle dagen evenveel inbraken zouden worden gepleegd.

Tabel 2.3 Type dag inbraak naar enkelvoudig en herhaald slachtoffer

Op doordeweekse dagen worden relatief minder herhaalde (en eenvoudige) inbraken gepleegd dan verwacht. Herhaalde inbraken verschillen niet van eenvoudige inbraken wat betreft de dagen dat ze worden gepleegd.

Afbeelding 2.2 Dagdeel van inbraak (percentage)

Herhaalde inbraken worden ongeveer net zo vaak overdag als 's avonds gepleegd. De verschillen tussen herhaald en eenvoudig slachtoffers zijn niet significant.

Tabel 2.3 Verblijf bewoner(s) tijdens de inbraak

	herhaald slachtoffer	eenvoudig slachtoffer	totaal
thuis	29	27	27
school/werk/dagelijkse uithuizige verplichtingen	18	13	14
boodschappen, iets of iemand wegbrengen	14	14	14
een dag/weekend weg logeren/werkreis/ergens heen	14	10	11
theater/café/disco/feest/op bezoek	12	22	19
op vakantie	7	7	7
sport/cursus/wekelijkse activiteiten	2	4	3
anders	3	4	4
onbekend	4	3	3

Opvallend veel herhaalde inbraken zijn gepleegd terwijl de bewoners zelf thuis waren.

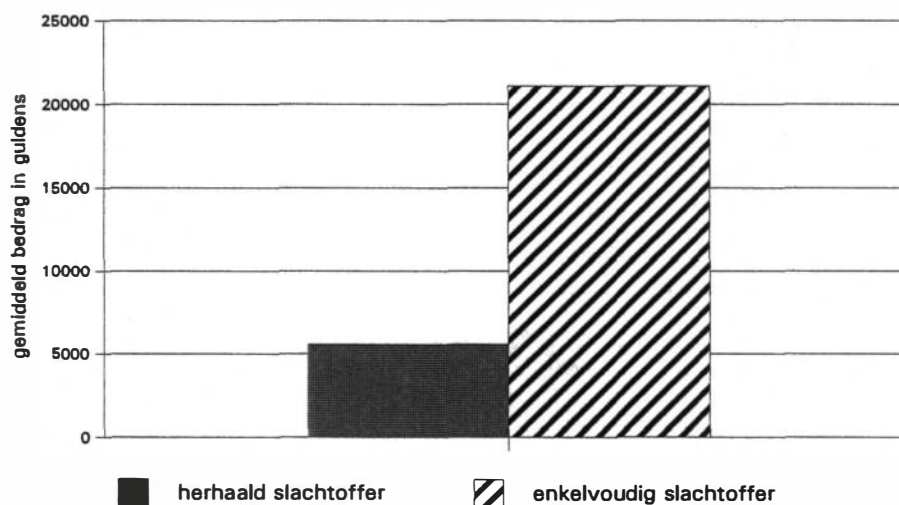
Eenvoudige inbraken zijn significant vaker tijdens een avondje uit gepleegd dan herhaalde inbraken.

Tabel 2.5 Inbraak met diefstal naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
inbraak met diefstal	70	70	70
inbraak zonder diefstal	30	30	30
totaal	100	100	100

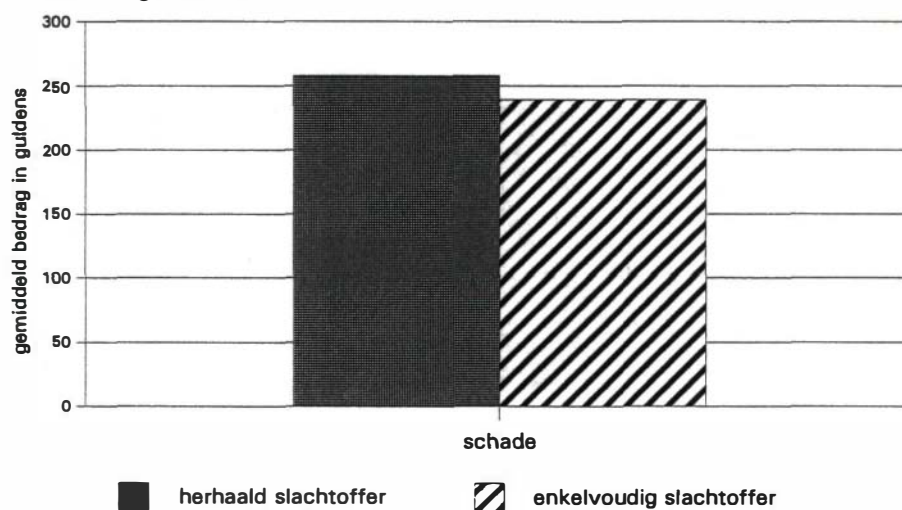
Het percentage 'geslaagde' inbraken is onder de enkelvoudige en de herhaalde slachtoffers gelijk.

Afbeelding 2.3 Waarde gestolen goederen

De gemiddelde waarde van de gestolen goederen per herhaalde inbraak is meer dan vijfduizend gulden en bij een enkelvoudige inbraak ruim twintigduizend. De door de respondenten genoemde bedragen variëren echter sterk. Dit is ook de reden waarom het ogenschijnlijk grote verschil met de enkelvoudig slachtoffers niet significant is.

Afbeelding 2.4 Schade aangericht door inbraak

De schade die een inbraak aan de woning veroorzaakt ligt bij een herhaalde inbraak gemiddeld op zo'n 250 gulden en bij een enkelvoudige inbraak iets lager. Het verschil met de enkelvoudig slachtoffers is niet significant.

2.3 Conclusies

De meeste herhaalde inbraken vinden plaats binnen een kwartaal na de vorige inbraak. Tot drie jaar voor een inbraak hadden opvallend veel inbraakslachtoffers te maken met eerdere inbraken.

De tijd van het jaar, de week of de dag waarop de herhaalde inbraken zijn gepleegd, verschillen niet van die waarop de enkelvoudige inbraken gepleegd zijn. Wel worden herhaalde inbraken in vergelijking tot enkelvoudige inbraken minder vaak gepleegd als bewoners een avondje uit zijn.

3 Profiel herhaald slachtoffer - enkelvoudig slachtoffer

Om te verklaren waarom sommige huishoudens herhaaldelijk slachtoffer zijn van woninginbraak worden in dit hoofdstuk enkele achtergrondgegevens van de enkelvoudige en herhaald slachtoffers vergeleken. In 'De vijf sterren aanpak' van I&O Research zijn enkele van deze gegevens naast bevolkingsgegevens gezet. Waar mogelijk zijn deze cijfers overgenomen.

3.1 Achtergrondkenmerken

Tabel 3.1 Samenstelling van huishouden naar type slachtoffer (percentages)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	bevolking
echtpaar of samenwonenden met kind of kinderen	25	25	25
eenoudergezin	5	5	3
een alleenstaande	40	30	25
echtpaar of samenwonenden zonder kinderen	28	36	46
twee of meer alleenstaanden	3	2	
andere samenstelling		2	
totaal	100	100	100

Alleenstaanden zijn opvallend sterk vertegenwoordigd onder de herhaald slachtoffers. Echtparen en samenwonenden zonder kinderen zijn relatief minder vaak herhaald slachtoffer. Het verschil in huishoudensamenstelling tussen enkelvoudig en herhaald slachtoffers is significant.

Pease (1998) bevestigt dat alleenstaanden vaker dan anderen herhaald slachtoffer zijn. relatie Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) concludeerden in hun onderzoek dat huishoudens met kinderen vaker herhaald slachtoffer zijn van woninginbraak dan andere typen huishoudens. Hiervoor is in deze enquête geen enkele bevestiging gevonden.

Tabel 3.2 Aantal mensen dat in de woning woont naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
1 persoon	7	6	6
2 personen	55	54	54
3 personen	12	17	16
4 personen	16	16	16
5 personen	6	4	4
6 personen	2	2	2
8 personen	1	0	1
totaal	100	100	100

Het leeuwendeel van de herhaald slachtoffers woont in woningen met tussen de 2 en 4 personen. De herhaald slachtoffers verschillen wat dit betreft niet (significant) van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 3.3 Inkomensbronnen bewoner(s) naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
salaris/eigen bedrijf praktijk	56	56	56
uitkering (WAO/AAW/VUT/AOW)	42	41	41
studiebeurs	3	5	5
anders	1	1	1

Iets meer dan de helft van de huishoudens die herhaaldelijk slachtoffer is van woninginbraak, heeft één of meer inkomens uit werknemerschap of een eigen bedrijf of praktijk. Twee vijfde leeft van een uitkering. De inkomstenbronnen van de leden van het huishouden die enkelvoudig of herhaald slachtoffer zijn niet (significant) anders. Tijdens het herhaald slachtofferproject is vaak gesuggereerd dat veel herhaalde inbraken in studentenhuizen plaatsvinden. Een dergelijke samenhang is in de enquêtecijfers in het geheel niet te vinden.

Tabel 3.4 Leeftijd lid van huishouding die aangifte heeft gedaan (percentage).

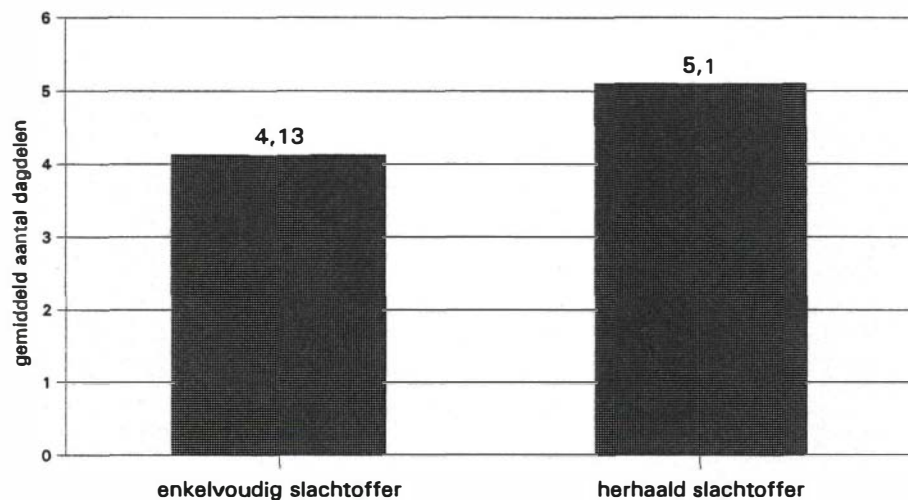
	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
t/m 24 jaar	3	5	4
25-39 jaar	18	29	26
40-54 jaar	33	23	26
55 jaar en ouder	46	43	44
totaal	100	100	100

Herhaald slachtoffers van woninginbraak zijn significant vaker ouder dan veertig jaar dan enkelvoudig slachtoffers. Deze conclusie wordt bevestigd door Pease (1998). Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) daarentegen vonden juist dat huishoudens van jonge mensen (19-36 jaar) vaker herhaald slachtoffer van woninginbraak zijn dan huishoudens met oudere mensen. Ellingworth, Hope e.a. (1996) vonden alleen een samenhang tussen het eerste slachtofferschap van woninginbraak en leeftijd, in hun onderzoek waren herhaald slachtoffers niet jonger dan de enkelvoudig slachtoffers.

3.2 Levensstijl

Ook de levensstijl van de bewoners kan van invloed zijn op de kans op herhaalde inbraak. Onderzocht is vooral of de frequentie van afwezigheid van de bewoners invloed heeft op het herhaald slachtofferschap.

Afbeelding 3.1 Huis overdag verlaten (gemiddeld aantal dagdelen)

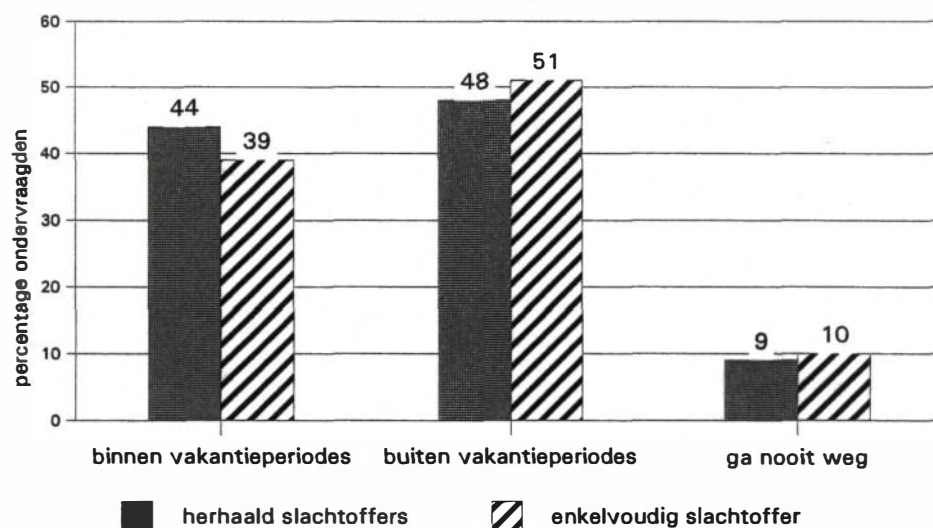
De woningen van de herhaald slachtoffers zijn significant meer dagdelen in de week verlaten dan die van de enkelvoudige slachtoffers.

Tabel 3.5 Aantal avonden en nachten dat woning gemiddeld per week verlaten is (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
bijna nooit	55	58	57
gemiddeld 1 of 2 nachten per maand	13	10	11
gemiddeld eens per week	6	9	8
gemiddeld 2 of meer nachten per week	26	23	24
totaal	100	100	100

Enkelvoudig en herhaald slachtoffers verschillen niet significant in het aantal avonden en nachten dat de woning verlaten is.

Afbeelding 3.2 Vakanties binnen of buiten vakantieperiodes (percentage)

De herhaald slachtoffers lijken iets vaker buiten dan binnen de reguliere vakantieperiodes op vakantie te gaan. Het verschil is echter niet significant.

Tabel 3.6 Aantal jaren woonachtig op huidig adres naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
minder dan een half jaar	2	3	3
tussen 6 maanden en een jaar	4	7	6
een tot drie jaar	11	17	16
drie tot tien jaar	29	25	26
langer dan tien jaar	54	49	50
totaal	100	100	100

Meer dan de helft van de herhaald slachtoffers woont reeds langer dan tien jaar in de huidige woning. De herhaald slachtoffers wonen niet significant langer op het huidige adres dan de enkelvoudige slachtoffers.

Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) vonden dat nieuwkomers in de buurt (minder dan één jaar) relatief vaak herhaald slachtoffer van woninginbraak zijn. Hiervoor is in dit enquêtemateriaal geen bevestiging te vinden.

3.3 Conclusies

Herhaald slachtoffers van woninginbraak zijn vaker alleenstaand dan enkelvoudig slachtoffers. Deze conclusie komt overeen met die van Ellingworth, Hope e.a. (1996). Oudere huishoudens blijken in deze enquête vaker herhaald slachtoffers te zijn dan jonge huishoudens. In de literatuur werd juist het omgekeerde gevonden, in een ander werk kon geen enkele samenhang worden vastgesteld. Wat betreft het aantal bewoners van een pand, de inkomensbron(nen), het aantal avonden en nachten dat een woning verlaten is, of de periode waarin de bewoners met vakantie gaan, zijn er geen significante verschillen tussen herhaald en enkelvoudige slachtoffers te vinden. Herhaald slachtoffers laten hun woning overdag wel meer dagdelen per week leeg achter dan enkelvoudig slachtoffers.

4 Eigenschappen woning

Naast kenmerken van de bewoners en hun levensstijl kunnen ook eigenschappen van de woning of de woonomgeving de aantrekkelijkheid voor inbrekers bepalen. De vraag in dit kader is of deze eigenschappen ook invloed hebben op herhaald slachtofferschap van woninginbraak.

4.1 Woning en woonomgeving

Tabel 4.1 Huis te koop of te huur aangeboden op moment van inbraak adres naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
ja	3	2	2
nee	97	98	98
totaal	100	100	100

Drie procent van de herhaald slachtoffers had zijn of haar huis te koop dan wel te huur aangeboden ten tijde van de (laatste) inbraak. Dat is niet significant vaker dan de enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.2 Eigendomsituatie naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
particulier eigen bezit	64	55	57
particulier huur	13	13	13
huur van woningbouwvereniging	23	32	30
totaal	100	100	100

Bijna tweederde van de geënquêteerde herhaald slachtoffers is huiseigenaar, een kwart huurt bij een woningbouwvereniging. Er is geen significant verschil tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers van woninginbraak.

Herhaald slachtofferschap van woninginbraak hangt volgens Ellingworth, Hope e.a. (1996) samen met wonen in een corporatiewoning, in de in Enschede gehouden steekproef huren juist relatief weinig herhaald slachtoffers een woning bij een woningbouwcorporatie.

Tabel 4.3 Woningtype naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	bevolking
eengezinswoning vrijstaand	29	27	6
2 onder 1 kap	20	14	16
eindwoning van een rijtje	18	18	37
tussenwoning	13	22	
flat of etagewoning, benedenwoning	7	7	26
flat of etage woning, bovenwoning	5	3	
bejaardentehuis		1	
studentenhuis	2	1	4
anders	5	6	
totaal	100	100	100

Drie van de tien slachtoffers van herhaalde woninginbraak wonen in een vrijstaande eengezinswoning, andere populaire woningtypen onder deze groep zijn de twee-onder-één-kap-woningen en een eindwoning van een rijtje.

De typen woningen die herhaald slachtoffers bewonen, wijken niet significant af van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.4 Ligging woning naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
binnen bebouwde kom	85	87	86
buiten bebouwde kom, aan doorgaande weg	8	8	8
buiten bebouwde kom met weinig verkeer	5	5	5
anders	2	0	1
totaal	100	100	100

85 % van de herhaald slachtoffers woont binnen de bebouwde kom, dit wijkt niet af van andere slachtoffers van woninginbraak.

Analyse van de locatie van herhaalde inbraken was in deze enquête niet mogelijk. Herhaalde inbraak heeft volgens een onderzoek van Hakkert, Oppenhuis e.a. (1996) meer met de buurt te maken dan met de woning of de bewoners. In Nederland vinden herhaalde inbraken met name plaats in concentratiewijken, waar veel allochtonen, werklozen en mensen met een laag inkomen en een lage opleiding wonen. Binnen deze buurten is ook nog een concentratie op hot spots: bepaalde adressen en kruispunten.

De analyse van politie gegevens (van Overbeeke, Tulner, van Amersfoort e.a.; 1998) bevestigde dit beeld. De buurten met de meeste herhaalde inbraken waren voornamelijk buurten met de volgende kenmerken:

- overwegend sociaal zwakkere buurten met lage sociale cohesie
- naoorlogse bouwtijd (met name jaren '50-'70)
- woningen met een slecht beveiligingsniveau / slecht onderhoudsniveau
- verhoudingsgewijs veel alleenwonenden met een laag inkomen

4.2 Preventie

Beveiliging van de woning kan de kans op inbraak beperken. Interessant is te kijken of de herhaald slachtoffers hun woning minder goed beveiligen dan de enkelvoudig slachtoffers. Voor de

Tabel 4.5 Bezit en gebruik inbraakalarm naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	83	87	86
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	5	1	2
ja, gebruikt hem meestal	3	4	4
gebruikt hem altijd	9	7	8
totaal	100	100	100

De inbraakslachtoffers met eerdere inbraakervaringen hebben meestal geen inbraakalarm, een kwart van hen die wel een alarm hebben gebruikt het alarm nauwelijks. De herhaald slachtoffers hebben of gebruiken niet vaker een inbraakalarm dan de enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.6 Gebruik extra sloten en grendels op deuren en ramen naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	11	19	17
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	-	1	0
ja, gebruikt hem meestal	27	24	25
gebruikt hem altijd	62	57	58
totaal	100	100	100

Bijna negen van de tien herhaald slachtoffers van woninginbraak heeft extra sloten en grendels op deuren en ramen. Deze extra sloten en grendels worden ook gebruikt. De herhaald slachtoffers wijken maken significant vaker gebruik van extra sloten en grendels dan enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.7 Gebruik binnenverlichting bij afwezigheid naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	10	12	11
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	2	3	3
ja, gebruikt hem meestal	23	23	23
gebruikt hem altijd	64	62	63
totaal	100	100	100

Bijna een derde van de herhaald slachtoffers van woninginbraak laat de binnenverlichting branden als het huis leeg is, om inbraak te voorkomen. Herhaald slachtoffers wijken hierin niet af van de enkelvoudig slachtoffers. Forrester (1988) vond dat herhaalde inbraak veel voorkwam als er geen bewoonde indruk werd gewekt (bijvoorbeeld door het licht te laten branden).

Tabel 4.8 Gebruik buitenverlichting naar type slachtoffer (percentage)

	enkelvoudig slachtoffer	herhaald slachtoffer	totaal
nee	29	27	29
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	4	6	5
ja, gebruikt hem meestal	16	19	17
gebruikt hem altijd	50	47	50
totaal	100	100	100

Zeven van de tien ondervraagde inbraakslachtoffers gebruikt buitenverlichting ter voorkoming van woninginbraak. Enkelvoudig en herhaald slachtoffers onderscheiden zich hierin niet van elkaar.

Tabel 4.9 Gebruik andere maatregelen naar type slachtoffer (percentage)

	enkelvoudig slachtoffer	herhaald slachtoffer	totaal
nee	85	84	85
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	1	0	1
ja, gebruikt hem meestal	3	3	3
gebruikt hem altijd	11	13	11
totaal	100	100	100

Vijftien procent van de inbraakslachtoffers heeft nog andere maatregelen in de woning getroffen om (herhaalde) inbraak te voorkomen. Herhaald slachtoffers verschillen hierin niet van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.10 Bezit hond naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
ja	15	20	19
nee	85	80	81
totaal	100	100	100

Relatief weinig ondervraagde herhaald slachtoffers hebben een hond in huis. Er is geen sprake van een significante samenhang. Forrester (1988) vond wel dat herhaalde inbraak relatief veel voorkwam als er geen hond in huis aanwezig was.

Het is ook mogelijk dat herhaalde slachtoffers verschillen van enkelvoudige slachtoffers, doordat zij in het geheel geen maatregelen treffen. Om die reden is op dit punt een nadere analyse uitgevoerd. De resultaten worden vermeld in tabel 4.11.

Tabel 4.11 Getroffen preventiemaatregelen (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudige slachtoffer
0	0,0	0,9
1	3,9	5,5
2	10,1	14,6
3	27,9	30,3
4	45,0	35,3
5	10,9	12,8
6	2,3	0,6
totaal	100	100

Het is niet zo dat herhaalde slachtoffers geen maatregelen treffen, terwijl enkelvoudige slachtoffers dat wel blijken te doen. Integendeel, vrijwel alle respondenten hebben op zijn minst één van de genoemde maatregelen getroffen. Slachtoffers waarbij herhaaldelijk is ingebroken, scoren in dat opzicht zelfs significant 'beter' dan enkelvoudige slachtoffers, namelijk gemiddeld 3,7 tegen 3,4 van de in totaal 6 genoemde mogelijkheden (inclusief hond). Dit resultaat lijkt verwonderlijk, aangezien men geneigd is te denken dat het lastiger inbreken is in een huis dat beter is beveiligd.

4.3 Conclusies

Uit de enquête blijken nauwelijks verschillen in eigenschappen en ligging van de woning of gebruik van inbraakwerende maatregelen tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers van woninginbraak. Wel maken herhaald slachtoffers vaker gebruik van extra sloten en grendels op hun deuren en ramen dan enkelvoudig slachtoffers. Het gemiddeld aantal beveiligingsmaatregelen tegen woninginbraak dat is getroffen ligt bij herhaald slachtoffers iets hoger dan bij enkelvoudig slachtoffers. Deze

resultaten komen niet overeen met de literatuur waarin wel enkele samenhangen werden gevonden tussen herhaald slachtofferschap van woninginbraak en kenmerken en beveiliging van de woningen.

5 Conclusies en slotopmerkingen

De Enschedese enquêtegegevens van de nulmeting van de 'Vijf sterrenaanpak' bleek een bruikbaar bestand om enkelvoudig en herhaald slachtoffers te vergelijken.

Ruim een kwart van de ondervraagde inbraakslachtoffers blijkt reeds eerder slachtoffer van woninginbraak te zijn geweest. Tot circa 3 jaar voor een inbraak blijkt men bovengemiddeld vaak slachtoffer van een eerdere inbraak te zijn geweest.

In deze analyse van de enquête onder slachtoffers van woninginbraak zijn weinig samenhangen gevonden tussen kenmerken van het slachtoffer en hun woning met herhaald slachtofferschap van woninginbraak. De gevonden significante samenhangen zijn de volgende:

- Onder de herhaald slachtoffers zijn alleenstaanden en alleenwonenden oververtegenwoordigd ten opzichte van de enkelvoudig slachtoffers.
- Huishoudens waarin degene die aangifte van de inbraak deed ouder is dan veertig jaar blijken vaker herhaald slachtoffers te zijn dan jongere huishoudens.
- Herhaald slachtoffers zijn meer dagdelen per week van huis dan enkelvoudig slachtoffers.
- Herhaald slachtoffers maken vaker gebruik² van extra sloten en grendels dan enkelvoudig slachtoffers.
- Herhaald slachtoffers hebben gemiddeld iets meer beveiligingsmaatregelen tegen woninginbraak getroffen dan enkelvoudig slachtoffers.

Op alle andere onderzochte kenmerken van de inbraak, de slachtoffers, hun levensstijl en hun woning zijn geen verschillen gevonden tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers.

Een aantal veronderstellingen uit de Britse literatuur en van de Nederlandse politie zijn onderuit gehaald voor de Nederlandse situatie:

- Uithuizigheid 's avonds heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak (overdag wel).
- Student zijn heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Het deel uitmaken van kinderen aan huishoudens heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Nieuwkomer zijn in de buurt (minder dan één jaar) heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Wonen in een corporatiewoning heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.

De resultaten lijken er dus op te wijzen dat herhaald slachtofferschap niet zozeer door kenmerken van het slachtoffer en de woning verklaard moet worden.

In de literatuur en in de door DSP uitgevoerde analyse van politiegegevens bleek al de locatie van een pand wel invloed heeft op herhaald slachtofferschap; er zijn 'hot spots' aan te wijzen waar herhaalde inbraken veel voorkomen.

Ook is het mogelijk dat er nog andere factoren in het spel zijn waardoor sommige slachtoffer herhaaldelijk te maken krijgen met woninginbraak en andere slachtoffers slechts één maal.

Noot 2 Er is gevraagd naar de situatie tijdens de enquête afneming, dus na de laatste inbraak.

Mogelijk zijn het meer de voorkeuren en kenmerken van specifieke daders die herhaald slachtofferschap verklaren. De ene inbreker is misschien meer geneigd een woning meerdere malen te bezoeken dan de andere. Studie naar de daders van herhaald inbraak kan mogelijk handvaten voor de politie opleveren voor de opsporing van daders. Voor een goed inzicht in herhaald slachtofferschap is daarom een onderzoek naar de daders van inbraak op herhaald slachtofferadressen wenselijk. Gezien de methodologische moeilijkheden bij het ondervragen van inbrekers direct na de aanhouding, is een benadering van reeds veroordeelde inbrekers in gevangenissen aan te raden.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Voor deze analyse is gebruik gemaakt van het enquêtebestand van I&O Research. Dit bureau heeft met een deels eigen vragenlijst en deels vragen die door DSP zijn aangeleverd een enquête afgenomen onder inbraakslachtoffers. De vragen die DSP aanleverde zijn de vragen over herhaald slachtofferschap en over een aantal kenmerken van de slachtoffers, hun levensstijl en hun woning.

Na de nulmeting van I&O Research is de enquêtering van inbraakslachtoffers voortgezet. De steekproef die voor deze analyse is gebruikt is daarom groter dan die van de Slis en Ende-Last (1998). I&O Research heeft voor haar eigen analyse het bestand gewogen op maand om van elke maand een gelijk percentage slachtoffers in de steekproef te krijgen. Voor deze secundaire analyse is er geen weging op het bestand toegepast.

De in deze analyse gepresenteerde cijfers kunnen dus verschillen van de resultaten die in 'De vijf-sterren aanpak - De nulmeting'.

Voor de enquête is een steekproef genomen onder slachtoffers van woninginbraak die aangifte hebben gedaan bij de politie. De namen en telefoonnummers zijn aangeleverd door de politie in het district.

Er zijn voor dit onderzoek 473 mensen telefonisch ondervraagd. Van hen waren 129 mensen reeds eerder slachtoffer geweest van woninginbraak. Van de oorspronkelijke steekproef bleek 9% niet worden bereikt door verhuizing, afsluiting van de telefoon en niet kloppende nummers en adressen. Van de mensen waarvan wel een correct telefoonnummer gevonden werd is bij 80% daadwerkelijk de enquête afgenomen. 10% van hen is niet bereikt, 8% weigerde en enkele vraaggesprekken gingen niet door wegens ziekte of taalproblemen.

Tabel B1.1 Responsverantwoording

	respons	
	abs.	%
brute steekproef	651	100
- uitval (verhuisd, overleden, telefoon afgesloten, naam en adres klopt niet)	57	9
netto steekproef	594	100
non respons		
- niet bereikt	59	10
- ziekte	9	2
- weigering	48	8
- taalproblemen	5	1
gevoerde gesprekken	473	80

Bijlage 2 Literatuur

Ellingworth, D. T. Hope, D.R. Osborn, A. Trickett and K.Pease
1996 *Prior Victimisation and Crime Risk*. In: Int. J. of Risk, Security and Crime Prevention, pp.201-212.

Forrester, David, Mike Chatterton and Ken Pease with the assistance of Robin Brown
1988 *The Kirkholt Burglary Prevention Project*, Rochdale. Crime Prevention Unit, paper 13, London: Home Office

Forrester, David, Samantha Frenz, Martin O'Connell and Ken Pease
1990 *The Kirkholt Burglary Project: Phase II*. Crime Prevention Unit, paper 23, London: Home Office.

Hakkert, A. en E. Oppenhuis m.m.v. K. Blits en T. Eijken
1996 *Herhaald slachtofferschap; omvang, verschijningsvormen en mogelijkheden voor een aanpak*. Ministerie van Justitie, Dienst Preventie, Jeugdbescherming en Reclassering.

Kleemans, E.R.
1996 *Strategische misdaadanalyse en stedelijke criminaliteit* (diss.). Universiteit Twente, faculteit Bestuurskunde, Internationaal Politie Instituut Twente.

Pease, K
1998 *Repeat Victimisation: Taking Stock*. Home office, Crime Detection and Prevention Series, no. 90.

Overbeeke, Robert van, Hette Tulner en Guido Müller
1998 *Herhaald slachtofferschap woninginbraak in Enschede*. Ministerie van Justitie, Den Haag

Overbeeke, Robert, Hette Tulner, Pepijn van Amersfoort, Marije van Barlingen, Guido Müller (met medewerking van Essy van Dijk).
1998 *Herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede, Maastricht, Groningen*. Ministerie van Justitie, Den Haag.

Polvi, Natalie, Terah Looman, Charlie Humphries and Ken Pease
1991 *The Time Course of Repeat Burglary Victimisation*. British Journal of Criminology, 31, 411-414.

Slis, E. J., T. Van Ende-Last
1998 *De Vijf-sterren aanpak; De nulmeting*. I&O Research, Enschede.

Secundaire analyse herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede

Amsterdam, januari 2000

Hette Tulner

1 Inleiding

In Groot-Brittannië is ontdekt dat slachtoffers van woninginbraak een sterk verhoogde kans hebben op een herhaalde inbraak. Door inbraakpreventie specifiek te richten op mensen die reeds slachtoffer van inbraak zijn geworden, blijkt het inbraakpercentage in een buurt beduidend te kunnen worden verlaagd. Naar aanleiding van deze Britse aanpak heeft het Ministerie van Justitie een aantal grote steden gevraagd om te bezien of in die steden herhaald slachtofferschap voorkomt en bruikbare handvaten voor inbraakpreventie kan opleveren. Onderzoeksbureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners (DSP) is daarbij door het ministerie gevraagd de gemeenten te ondersteunen bij het onderzoeken van herhaald slachtofferschap en de ontwikkeling van preventieplannen.

Eén van de steden die zich hebben aangemeld voor dit project is Enschede. Bij de regiopolitie Twente, district Zuid-Twente bestaat al langer belangstelling voor een aanpak van (herhaald) slachtofferschap van woninginbraken. In Enschede maakt de aandacht voor het herhaald slachtofferschap van woninginbraak deel uit van een breder offensief tegen woninginbraak: 'De vijf-sterren aanpak'. Met dit project probeert de politie in het politiedistrict Zuid-Twente de preventie van woninginbraak en de opsporing van daders te verbeteren.

Als eerste stap van herhaald-slachtoffertraject zijn politiegegevens (BPS) geanalyseerd. In de rapportage over deze analyse (van Overbeeke, Tulner en Müller; 1998) bleek dat herhaald slachtofferschap wel degelijk ook in Enschede vaker dan theoretisch verwacht voorkomt. In deze rapportage zijn ook kenmerken van de herhaalde inbraken geanalyseerd en zijn 'hot spots' aangewezen, plekken waar relatief veel herhaalde inbraken voorkomen.

Om herhaalde woninginbraak en daarmee ook woninginbraak in het algemeen beter aan te kunnen pakken, is het zinvol te analyseren welke woningen of welke mensen een verhoogd risico op herhaald slachtofferschap hebben. Kennis hierover maakt een gerichtere en dus efficiëntere inbraakpreventie mogelijk.

Naast de studie van politiecijfers is ook literatuur over herhaald slachtofferschap van woninginbraak bestudeerd. In een deel van de bestudeerde onderzoeken wordt geconcludeerd dat de kenmerken van het slachtoffer weinig voorspellende waarde hebben voor herhaald slachtofferschap (Hakkert, Oppenhuis e.a.: 1996, Kleemans: 1996). Andere onderzoeken hebben wel enkele samenhangen aan het licht gebracht tussen herhaald slachtofferschap en specifieke kenmerken van het slachtoffer (b.v.: Forrester (1988), Forrester, David, Frenz, e.a. (1990), Pease (1998)). Ellingworth, Hope e.a. (1996) tonen aan dat de factoren die leiden tot het eerste slachtofferschap van inbraak (bv. jonge leeftijd, eenouder-huishouden) niet dezelfde zijn als de factoren die tot herhaald slachtofferschap leiden (o.m. wonen in een corporatiewoning, kinderen in het huishouden, 4 of meer auto's hebben). Zij vermoeden dat levensstijl een belangrijke invloed heeft op herhaald slachtofferschap, maar hebben dit niet in hun onderzoek gemeten.

Polvi (1991) concludeert uit een daderonderzoek dat bepaalde eigenschappen van een woning samenhangen met herhaald slachtofferschap. Kleemans (1996) komt daarentegen tot de conclusie dat individuele kenmerken van het object niet belangrijk zijn voor herhaalde woninginbraak, beveiliging zou daarentegen wel een belangrijkere rol spelen.

Veel van de samenhangen van slachtoffers en herhaald slachtofferschap die in de literatuur aan zijn getoond, betreffen echter de Britse situatie. De Britse conclusies zijn niet noodzakelijkerwijs ook geldig in de Nederlandse situatie.

Niet alleen in de literatuur, maar ook bij de politie bestaan veronderstellingen over relaties tussen bepaalde kenmerken van het slachtoffer of de woning en herhaalde inbraak. Eén daarvan is dat herhaalde inbraak veel onder studenten zou voorkomen.

Er is dus aanleiding te over voor een onderzoek naar de samenhang tussen herhaald slachtofferschap en kenmerken van slachtoffers en hun woningen in de Nederlandse situatie.

In het kader van de vijf-sterren aanpak in Zuid-Twente is door I&O Research een nulmeting uitgevoerd (Slis & Ende-Last; 1998). Deze enquête is uitgevoerd binnen het gehele district (Zuid-Twente). Deze enquête gaf de gelegenheid tot een aanvullende analyse van herhaald slachtofferschap van woninginbraak. In de enquête van I&O Research onder inbraakslachtoffers zijn daarom ook vragen van DSP ingevoegd over herhaald slachtofferschap. Kenmerken waarvan werd vermoed dat ze samen hangen met herhaald slachtofferschap zijn zo veel mogelijk in de vragenlijst opgenomen. I&O Research heeft doormiddel van de enquêteresultaten het slachtofferschap van inbraak in het algemeen geanalyseerd. In deze rapportage zal dieper worden ingegaan op de verschillen tussen enkelvoudig en herhaald slachtoffers van woninginbraak. Het betreft een secundaire analyse van het I&O-bestand.

Er zijn enkele grote verschillen tussen de uitgevoerde analyse van politiegegevens in het eerder genoemde 'Herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede' en de nu uitgevoerde analyse van enquêtegegevens.

In de eerdere rapportage is een strikte definitie van herhaald slachtofferschap van woninginbraak gehanteerd waarin slechts werd gekeken naar inbraken die binnen drie jaar op hetzelfde adres plaatsvonden. Dit was voldoende om aan te tonen dat herhaald slachtofferschap vaker voorkomt dan op grond van een normale kansverdeling is te verwachten. In deze analyse van de enquêtegegevens zijn ook eerdere inbraken bij een slachtoffer meegenomen die in een vorige woning of langer geleden plaatsvonden. Het gaat hier dus niet om adresgebonden maar om persoonsgebonden herhalingen.

Een ander groot verschil is dat in de analyse van politiecijfers alleen die inbraken zichtbaar zijn die zijn gemeld bij de politie¹. Aangezien inbraakslachtoffers lang niet altijd een inbraak bij de politie melden, leidde dit tot een onderschatting van het aantal herhaalde inbraken. In de I&O-enquête is daarentegen naar alle eerdere inbraken gevraagd.

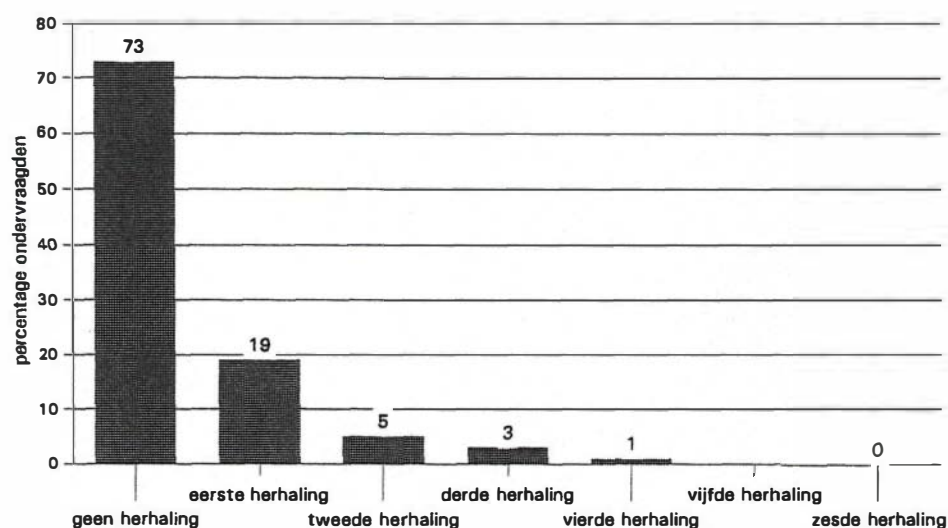
Noot 1 Van inbraken die in BPS zijn geregistreerd hoeft geen aangifte zijn gedaan. In dit systeem staan alle inbraken waar de politie op heeft gereageerd.

2 Herhaalde inbraak

In dit eerste hoofdstuk wordt ingegaan op de herhaalde inbraak zelf. Er wordt gekeken naar de frequentie van herhalingen en de tijdsduur tussen twee herhalingen. Ook worden de kenmerken van herhaalde inbraken vergeleken met die van enkelvoudige inbraken.

2.1 Herhaald slachtofferschap

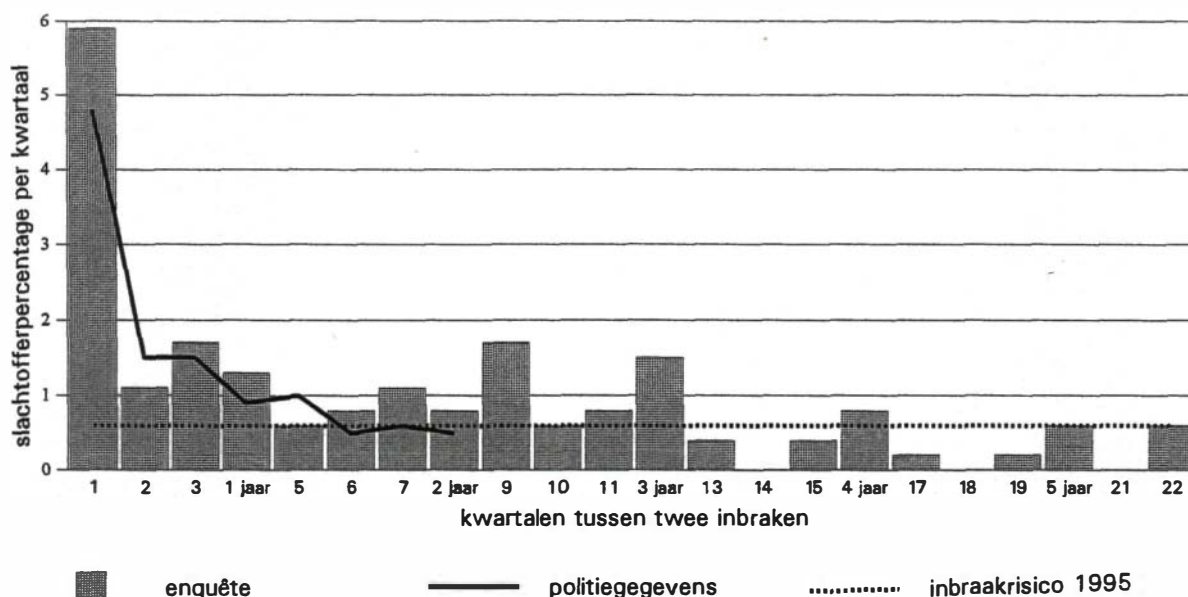
Tabel 2.1 Aantal inbraken per inbraakadres (percentage v/d ondervraagden)

Maar liefst 27% van de ondervraagde inbraakslachtoffers bleek reeds (ooit) eerder met een inbraak te maken gehad te hebben. Meestal ging het om één eerdere inbraak, maar bij 8% van de ondervraagden ging het om drie of meer eerdere voorvallen.

In de eerder genoemde analyse van politiecijfers bleek 10% van de woningen waar ingebroken was, binnen de drie onderzoeksjaren opnieuw het object van een inbraak te zijn.

Afbeelding 2.1 Tijd tussen opeenvolgende inbraken (percentage van alle respondenten/bewoners dat per kwartaal (opnieuw) slachtoffer is)

Bij zes procent van de ondervraagden vond de vorige inbraak minder dan een kwartaal geleden plaats.

De zwarte stippellijn in de figuur geeft het gemiddeld inbraakpercentage per kwartaal in 1995 weer. Gedurende drie jaar is de kans op herhaalde inbraak dus verhoogd. Vooral in het eerste jaar is de kans op herhaald slachtofferschap hoog. Daarna ligt het inbraakpercentage onder de ondervraagden lager dan het gemiddelde inbraakpercentage. Hier zijn verschillende verklaringen voor denkbaar: Het kan een schijneffect betreffen; mogelijk is het inbraakrisico dat in de afbeelding is afgebeeld te hoog, ook is het mogelijk dat een deel van de inbraken die in een vorige woning werden gepleegd niet zijn genoemd door de respondenten. Het kan echter ook een werkelijk effect betreffen; mogelijk wordt het inbraakrisico drie jaar na een inbraak lager dan gemiddeld doordat de slachtoffers hun woning beter beveiligen.

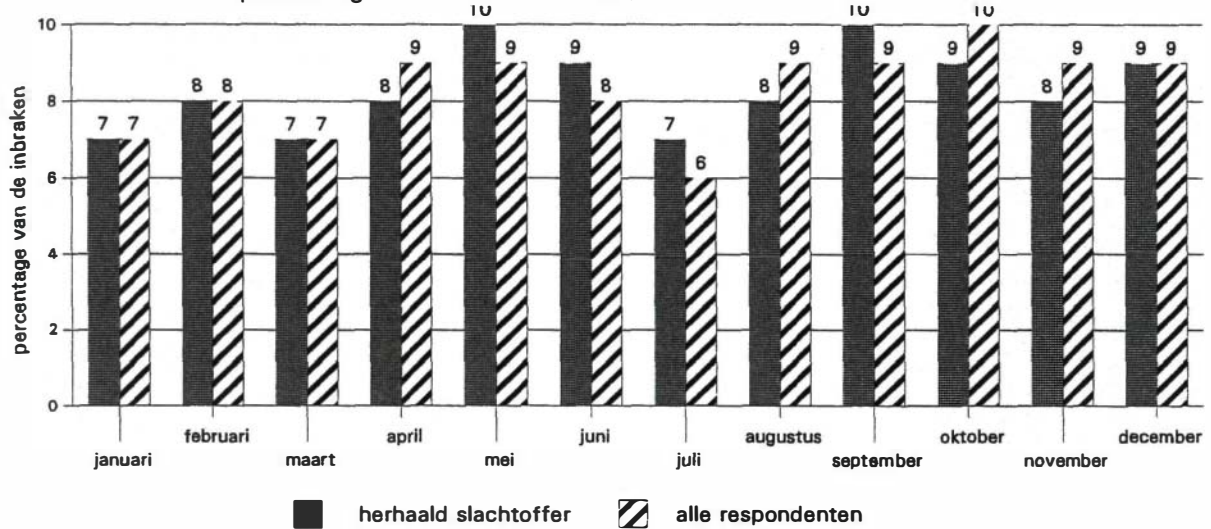
De politiegegevens die voor het eerdere onderzoek zijn geanalyseerd, zijn ook naar de hier gebruikte eenheid omgerekend, namelijk (percentage van de geënquêteerden/bewoners dat in een kwartaal slachtoffer is). Er waren gegevens beschikbaar van aangiften van woninginbraak van drie jaar (1994-1996). Deze politiegegevens laten een vergelijkbare ontwikkeling van het slachtofferpercentage zien als de enquêtegegevens. In de politiecijfers is de daling van het slachtofferpercentage geleidelijker en sneller. De beperkte onderzoeksperiode kan echter een vertekend effect hebben op de politiecijfers.

In de Nederlandse literatuur over herhaald slachtofferschap komt ook naar voren dat er makkelijk een jaar of twee inbraken kan zitten (Kleemans: 1996). In de analyse van Arends (1997) van herhaald slachtofferschap van inbraak in Den Haag, is de tijdsduur tussen inbraken wel iets korter: 63% van de herhaalde inbraken vindt binnen een jaar en 87% binnen twee jaar plaats. Het in deze studie gevonden tijdsverloop komt wel overeen met het tijdsverloop dat Polvi (1991) beschrijft: binnen een maand was in haar studie de kans op herhaling 12x zo groot, maar deze kans nam af tot minder dan 2x de verwachte kans na een periode van 6 maanden.

Voor elke eerdere inbraak is gevraagd of ook aangifte van die inbraak is gedaan. Uit de antwoorden op deze vraag blijkt dat van 14% van de eerdere inbraken geen aangifte is gedaan.

2.2 Tijd en periode van inbraak

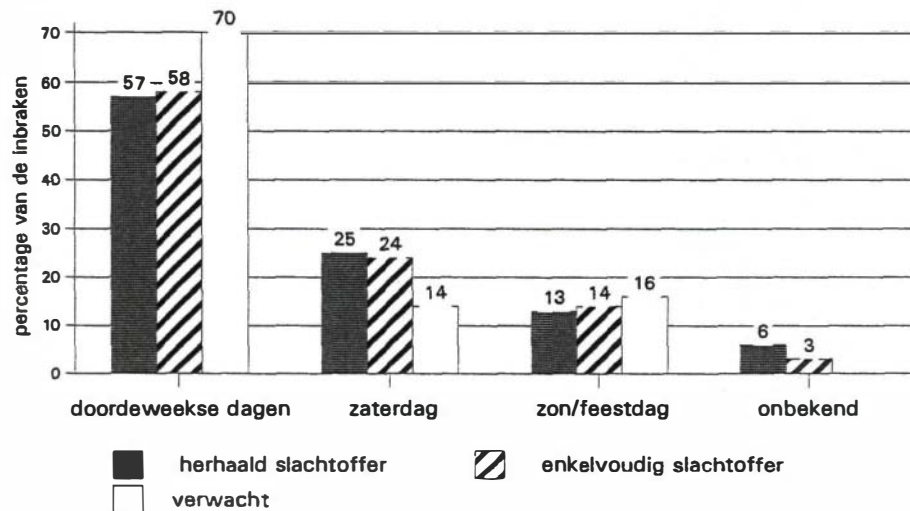
Afbeelding 2.2 Verdeling van inbraken over het jaar 1998 (laatst gepleegde inbraak - percentage van de slachtoffers)

Herhaalde inbraken hebben relatief vaak tussen mei tot en met juli, en september plaatsgevonden. Dit komt niet overeen met de analyse van politieregistraties die van Dijk van Soomeren en Partners over 1995 uitvoerde. Ook is er geen sprake van een statistisch significant verschil tussen herhaalde en enkelvoudige inbraken te vinden.

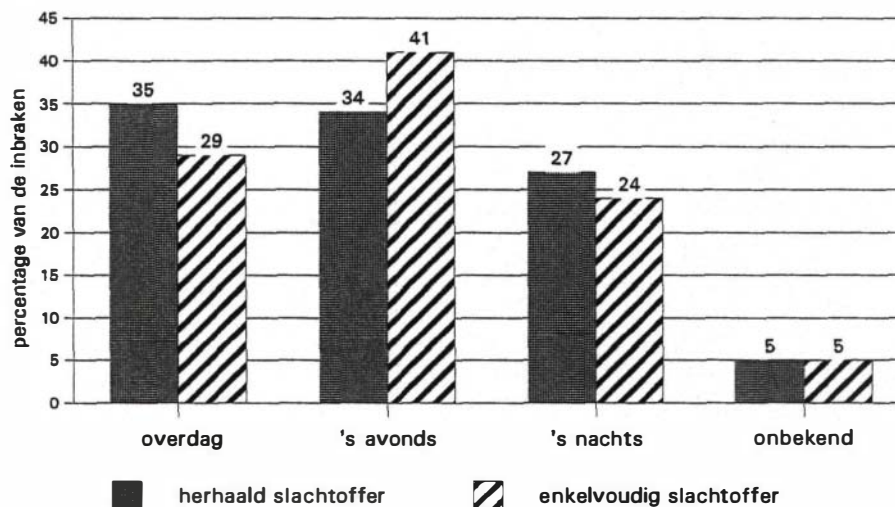
In de onderstaande afbeelding worden de percentages van de inbraken naar type dag van de week weergegeven. Als referentiepunt is ook het verwachte percentage van de inbraken weergegeven als op alle dagen evenveel inbraken zouden worden gepleegd.

Tabel 2.3 Type dag inbraak naar enkelvoudig en herhaald slachtoffer

Op doordeweekse dagen worden relatief minder herhaalde (en enkelvoudige) inbraken gepleegd dan verwacht. Herhaalde inbraken verschillen niet van enkelvoudige inbraken wat betreft de dagen dat ze worden gepleegd.

Afbeelding 2.2 Dagdeel van inbraak (percentage)

Herhaalde inbraken worden ongeveer net zo vaak overdag als 's avonds gepleegd. De verschillen tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers zijn niet significant.

Tabel 2.3 Verblijf bewoner(s) tijdens de inbraak

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
thuis	29	27	27
school/werk/dagelijkse uithuizige verplichtingen	18	13	14
boodschappen, iets of iemand wegbrengen	14	14	14
een dag/weekend weg logeren/werkreis/ergens heen	14	10	11
theater/café/disco/feest/op bezoek	12	22	19
op vakantie	7	7	7
sport/cursus/wekelijkse activiteiten	2	4	3
anders	3	4	4
onbekend	4	3	3

Opvallend veel herhaalde inbraken zijn gepleegd terwijl de bewoners zelf thuis waren.

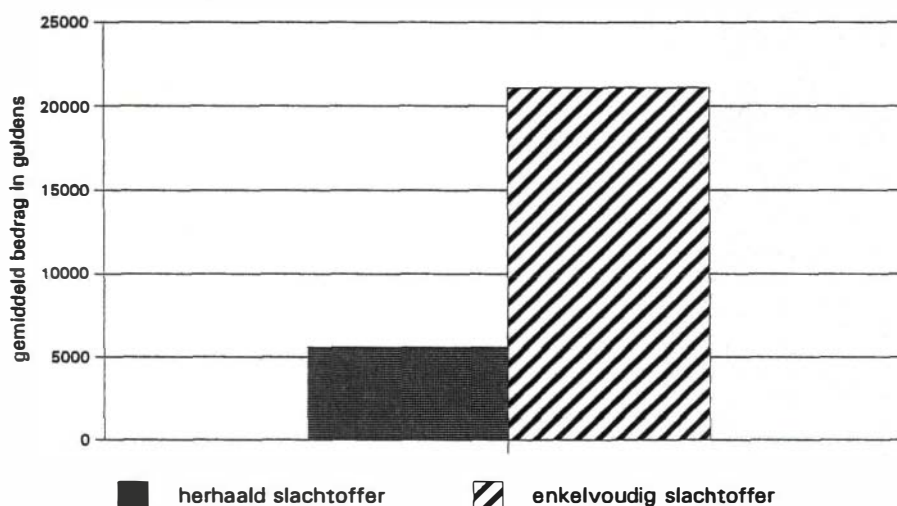
Enkelvoudige inbraken zijn significant vaker tijdens een avondje uit gepleegd dan herhaalde inbraken.

Tabel 2.5 Inbraak met diefstal naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
inbraak met diefstal	70	70	70
inbraak zonder diefstal	30	30	30
totaal	100	100	100

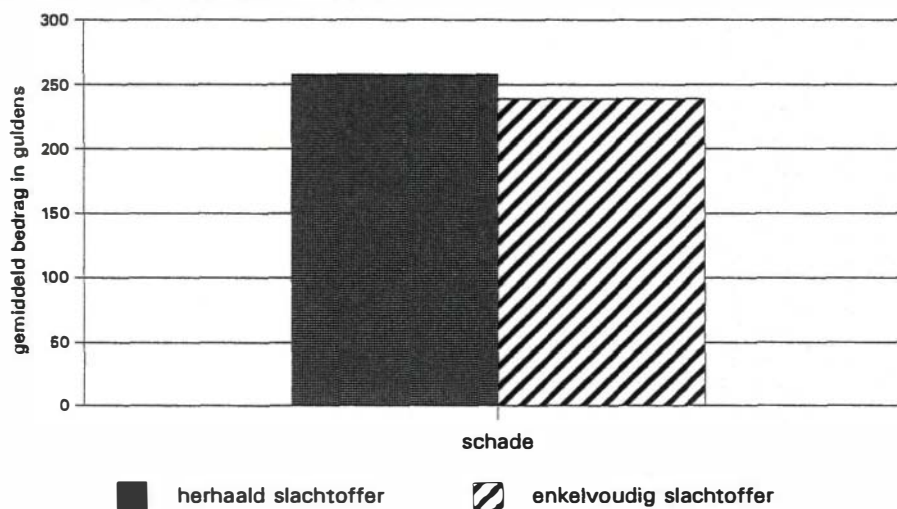
Het percentage 'geslaagde' inbraken is onder de enkelvoudige en de herhaalde slachtoffers gelijk.

Afbeelding 2.3 Waarde gestolen goederen

De gemiddelde waarde van de gestolen goederen per herhaalde inbraak is meer dan vijfduizend guldens en bij een enkelvoudige inbraak ruim twintigduizend. De door de respondenten genoemde bedragen variëren echter sterk. Dit is ook de reden waarom het ogenschijnlijk grote verschil met de enkelvoudig slachtoffers niet significant is.

Afbeelding 2.4 Schade aangericht door inbraak

De schade die een inbraak aan de woning veroorzaakt ligt bij een herhaalde inbraak gemiddeld op zo'n 250 gulden en bij een enkelvoudige inbraak iets lager. Het verschil met de enkelvoudig slachtoffers is niet significant.

2.3 Conclusies

De meeste herhaalde inbraken vinden plaats binnen een kwartaal na de vorige inbraak. Tot drie jaar voor een inbraak hadden opvallend veel inbraakslachtoffers te maken met eerdere inbraken.

De tijd van het jaar, de week of de dag waarop de herhaalde inbraken zijn gepleegd, verschillen niet van die waarop de enkelvoudige inbraken gepleegd zijn. Wel worden herhaalde inbraken in vergelijking tot enkelvoudige inbraken minder vaak gepleegd als bewoners een avondje uit zijn.

3 Profiel herhaald slachtoffer - enkelvoudig slachtoffer

Om te verklaren waarom sommige huishoudens herhaaldelijk slachtoffer zijn van woninginbraak worden in dit hoofdstuk enkele achtergrondgegevens van de enkelvoudige en herhaald slachtoffers vergeleken. In 'De vijf sterren aanpak' van I&O Research zijn enkele van deze gegevens naast bevolkingsgegevens gezet. Waar mogelijk zijn deze cijfers overgenomen.

3.1 Achtergrondkenmerken

Tabel 3.1 Samenstelling van huishouden naar type slachtoffer (percentages)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	bevolking
echtpaar of samenwonenden met kind of kinderen	25	25	25
eenoudergezin	5	5	3
een alleenstaande	40	30	25
echtpaar of samenwonenden zonder kinderen	28	36	46
twee of meer alleenstaanden	3	2	
andere samenstelling		2	
totaal	100	100	100

Alleenstaanden zijn opvallend sterk vertegenwoordigd onder de herhaald slachtoffers. Echtparen en samenwonenden zonder kinderen zijn relatief minder vaak herhaald slachtoffer. Het verschil in huishoudensamenstelling tussen enkelvoudig en herhaald slachtoffers is significant.

Pease (1998) bevestigt dat alleenstaanden vaker dan anderen herhaald slachtoffer zijn. relatie Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) concludeerden in hun onderzoek dat huishoudens met kinderen vaker herhaald slachtoffer zijn van woninginbraak dan andere typen huishoudens. Hiervoor is in deze enquête geen enkele bevestiging gevonden.

Tabel 3.2 Aantal mensen dat in de woning woont naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
1 persoon	7	6	6
2 personen	55	54	54
3 personen	12	17	16
4 personen	16	16	16
5 personen	6	4	4
6 personen	2	2	2
8 personen	1	0	1
totaal	100	100	100

Het leeuwendeel van de herhaald slachtoffers woont in woningen met tussen de 2 en 4 personen. De herhaald slachtoffers verschillen wat dit betreft niet (significant) van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 3.3 Inkomensbronnen bewoner(s) naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
salaris/eigen bedrijf praktijk	56	56	56
uitkering (WAO/AAW/VUT/AOW)	42	41	41
studiebeurs	3	5	5
anders	1	1	1

Iets meer dan de helft van de huishoudens die herhaaldelijk slachtoffer is van woninginbraak, heeft één of meer inkomens uit werknemerschap of een eigen bedrijf of praktijk. Twee vijfde leeft van een uitkering. De inkomstenbronnen van de leden van het huishouden die enkelvoudig of herhaald slachtoffer zijn niet (significant) anders. Tijdens het herhaald slachtofferproject is vaak gesuggereerd dat veel herhaalde inbraken in studentenhuizen plaatsvinden. Een dergelijke samenhang is in de enquêtecijfers in het geheel niet te vinden.

Tabel 3.4 Leeftijd lid van huishouding die aangifte heeft gedaan (percentage).

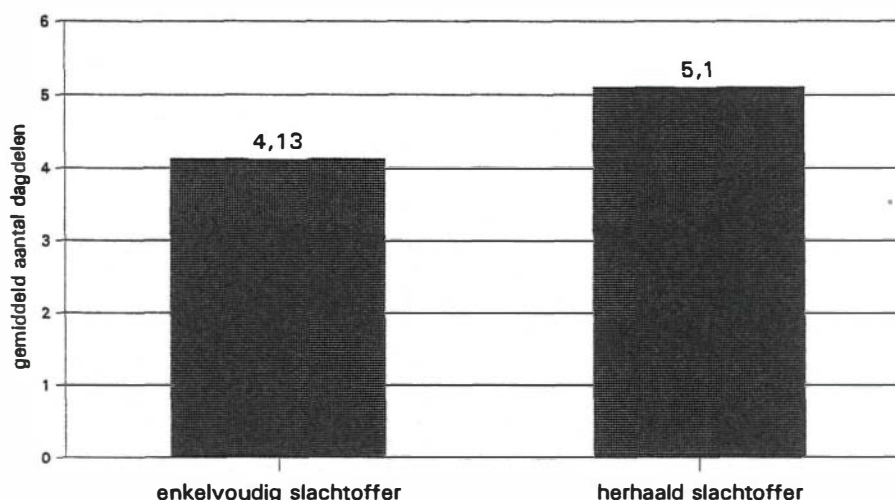
	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
t/m 24 jaar	3	5	4
25-39 jaar	18	29	26
40-54 jaar	33	23	26
55 jaar en ouder	46	43	44
totaal	100	100	100

Herhaald slachtoffers van woninginbraak zijn significant vaker ouder dan veertig jaar dan enkelvoudig slachtoffers. Deze conclusie wordt bevestigd door Pease (1998). Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) daarentegen vonden juist dat huishoudens van jonge mensen (19-36 jaar) vaker herhaald slachtoffer van woninginbraak zijn dan huishoudens met oudere mensen. Ellingworth, Hope e.a. (1996) vonden alleen een samenhang tussen het eerste slachtofferschap van woninginbraak en leeftijd, in hun onderzoek waren herhaald slachtoffers niet jonger dan de enkelvoudig slachtoffers.

3.2 Levensstijl

Ook de levensstijl van de bewoners kan van invloed zijn op de kans op herhaalde inbraak. Onderzocht is vooral of de frequentie van afwezigheid van de bewoners invloed heeft op het herhaald slachtofferschap.

Afbeelding 3.1 Huis overdag verlaten (gemiddeld aantal dagdelen)

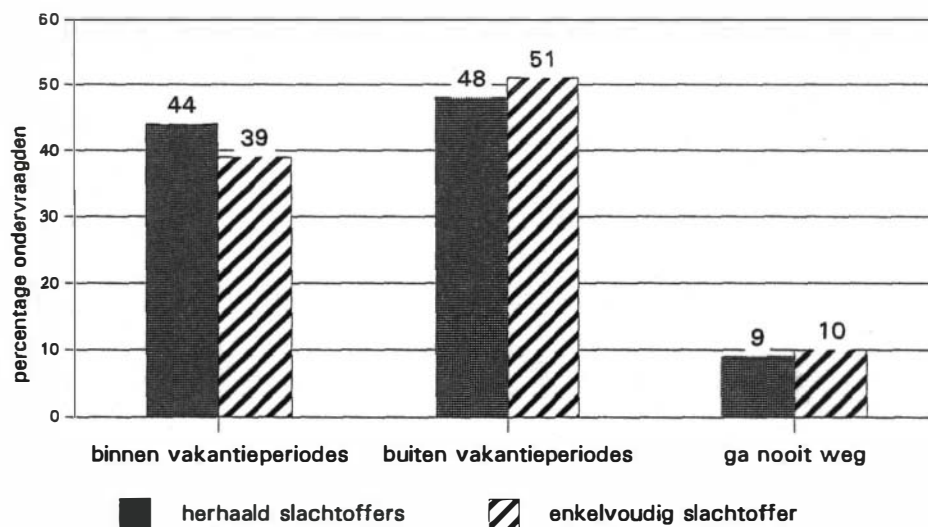
De woningen van de herhaald slachtoffers zijn significant meer dagdelen in de week verlaten dan die van de enkelvoudige slachtoffers.

Tabel 3.5 Aantal avonden en nachten dat woning gemiddeld per week verlaten is (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
bijna nooit	55	58	57
gemiddeld 1 of 2 nachten per maand	13	10	11
gemiddeld eens per week	6	9	8
gemiddeld 2 of meer nachten per week	26	23	24
totaal	100	100	100

Enkelvoudig en herhaald slachtoffers verschillen niet significant in het aantal avonden en nachten dat de woning verlaten is.

Afbeelding 3.2 Vakanties binnen of buiten vakantieperiodes (percentage)

De herhaald slachtoffers lijken iets vaker buiten dan binnen de reguliere vakantieperiodes op vakantie te gaan. Het verschil is echter niet significant.

Tabel 3.6 Aantal jaren woonachtig op huidig adres naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
minder dan een half jaar	2	3	3
tussen 6 maanden en een jaar	4	7	6
een tot drie jaar	11	17	16
drie tot tien jaar	29	25	26
langer dan tien jaar	54	49	50
totaal	100	100	100

Meer dan de helft van de herhaald slachtoffers woont reeds langer dan tien jaar in de huidige woning. De herhaald slachtoffers wonen niet significant langer op het huidige adres dan de enkelvoudige slachtoffers.

Forrester, David, Frenz, e.a. (1990) vonden dat nieuwkomers in de buurt (minder dan één jaar) relatief vaak herhaald slachtoffer van woninginbraak zijn. Hiervoor is in dit enquêtemateriaal geen bevestiging te vinden.

3.3 Conclusies

Herhaald slachtoffers van woninginbraak zijn vaker alleenstaand dan enkelvoudig slachtoffers. Deze conclusie komt overeen met die van Ellingworth, Hope e.a. (1996). Oudere huishoudens blijken in deze enquête vaker herhaald slachtoffers te zijn dan jonge huishoudens. In de literatuur werd juist het omgekeerde gevonden, in een ander werk kon geen enkele samenhang worden vastgesteld. Wat betreft het aantal bewoners van een pand, de inkomensbron(nen), het aantal avonden en nachten dat een woning verlaten is, of de periode waarin de bewoners met vakantie gaan, zijn er geen significante verschillen tussen herhaald en enkelvoudige slachtoffers te vinden. Herhaald slachtoffers laten hun woning overdag wel meer dagdelen per week leeg achter dan enkelvoudig slachtoffers.

4 Eigenschappen woning

Naast kenmerken van de bewoners en hun levensstijl kunnen ook eigenschappen van de woning of de woonomgeving de aantrekkelijkheid voor inbrekers bepalen. De vraag in dit kader is of deze eigenschappen ook invloed hebben op herhaald slachtofferschap van woninginbraak.

4.1 Woning en woonomgeving

Tabel 4.1 Huis te koop of te huur aangeboden op moment van inbraak adres naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
ja	3	2	2
nee	97	98	98
totaal	100	100	100

Drie procent van de herhaald slachtoffers had zijn of haar huis te koop dan wel te huur aangeboden ten tijde van de (laatste) inbraak. Dat is niet significant vaker dan de enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.2 Eigendomsituatie naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
particulier eigen bezit	64	55	57
particulier huur	13	13	13
huur van woningbouwvereniging	23	32	30
totaal	100	100	100

Bijna tweederde van de geënquêteerde herhaald slachtoffers is huiseigenaar, een kwart huurt bij een woningbouwvereniging. Er is geen significant verschil tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers van woninginbraak.

Herhaald slachtofferschap van woninginbraak hangt volgens Ellingworth, Hope e.a. (1996) samen met wonen in een corporatiewoning, in de in Enschede gehouden steekproef huren juist relatief weinig herhaald slachtoffers een woning bij een woningbouwcorporatie.

Tabel 4.3 Woningtype naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	bevolking
eengezinswoning vrijstaand	29	27	6
2 onder 1 kap	20	14	16
eindwoning van een rijtje	18	18	37
tussenwoning	13	22	
flat of etagewoning, benedenwoning	7	7	26
flat of etage woning, bovenwoning	5	3	
bejaardentehuis		1	
studentenhuis	2	1	4
anders	5	6	
totaal	100	100	100

Drie van de tien slachtoffers van herhaalde woninginbraak wonen in een vrijstaande eengezinswoning, andere populaire woningtypen onder deze groep zijn de twee-onder-één-kap-woningen en een eindwoning van een rijtje.

De typen woningen die herhaald slachtoffers bewonen, wijken niet significant af van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.4 Ligging woning naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
binnen bebouwde kom	85	87	86
buiten bebouwde kom, aan doorgaande weg	8	8	8
buiten bebouwde kom met weinig verkeer	5	5	5
anders	2	0	1
totaal	100	100	100

85% van de herhaald slachtoffers woont binnen de bebouwde kom, dit wijkt niet af van andere slachtoffers van woninginbraak.

Analyse van de locatie van herhaalde inbraken was in deze enquête niet mogelijk. Herhaalde inbraak heeft volgens een onderzoek van Hakkert, Oppenhuis e.a. (1996) meer met de buurt te maken dan met de woning of de bewoners. In Nederland vinden herhaalde inbraken met name plaats in concentratiewijken, waar veel allochtonen, werklozen en mensen met een laag inkomen en een lage opleiding wonen. Binnen deze buurten is ook nog een concentratie op hot spots: bepaalde adressen en kruispunten.

De analyse van politie gegevens (van Overbeeke, Tulner, van Amersfoort e.a.; 1998) bevestigde dit beeld. De buurten met de meeste herhaalde inbraken waren voornamelijk buurten met de volgende kenmerken:

- overwegend sociaal zwakkere buurten met lage sociale cohesie
- naoorlogse bouwtijd (met name jaren '50-'70)
- woningen met een slecht beveiligingsniveau / slecht onderhoudsniveau
- verhoudingsgewijs veel alleenwonenden met een laag inkomen

4.2 Preventie

Beveiliging van de woning kan de kans op inbraak beperken. Interessant is te kijken of de herhaald slachtoffers hun woning minder goed beveiligen dan de enkelvoudig slachtoffers. Voor de

Tabel 4.5 Bezit en gebruik inbraakalarm naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	83	87	86
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	5	1	2
ja, gebruikt hem meestal	3	4	4
gebruikt hem altijd	9	7	8
totaal	100	100	100

De inbraakslachtoffers met eerdere inbraakervaringen hebben meestal geen inbraakalarm, een kwart van hen die wel een alarm hebben gebruikt het alarm nauwelijks. De herhaald slachtoffers hebben of gebruiken niet vaker een inbraakalarm dan de enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.6 Gebruik extra sloten en grendels op deuren en ramen naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	11	19	17
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	-	1	0
ja, gebruikt hem meestal	27	24	25
gebruikt hem altijd	62	57	58
totaal	100	100	100

Bijna negen van de tien herhaald slachtoffers van woninginbraak heeft extra sloten en grendels op deuren en ramen. Deze extra sloten en grendels worden ook gebruikt. De herhaald slachtoffers wijken maken significant vaker gebruik van extra sloten en grendels dan enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.7 Gebruik binnenverlichting bij afwezigheid naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
nee	10	12	11
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	2	3	3
ja, gebruikt hem meestal	23	23	23
gebruikt hem altijd	64	62	63
totaal	100	100	100

Bijna een derde van de herhaald slachtoffers van woninginbraak laat de binnenverlichting branden als het huis leeg is, om inbraak te voorkomen. Herhaald slachtoffers wijken hierin niet af van de enkelvoudig slachtoffers. Forrester (1988) vond dat herhaalde inbraak veel voorkwam als er geen bewoonde indruk werd gewekt (bijvoorbeeld door het licht te laten branden).

Tabel 4.8 Gebruik buitenverlichting naar type slachtoffer (percentage)

	enkelvoudig slachtoffer	herhaald slachtoffer	totaal
nee	29	27	29
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	4	6	5
ja, gebruikt hem meestal	16	19	17
gebruikt hem altijd	50	47	50
totaal	100	100	100

Zeven van de tien ondervraagde inbraakslachtoffers gebruikt buitenverlichting ter voorkoming van woninginbraak. Enkelvoudig en herhaald slachtoffers onderscheiden zich hierin niet van elkaar.

Tabel 4.9 Gebruik andere maatregelen naar type slachtoffer (percentage)

	enkelvoudig slachtoffer	herhaald slachtoffer	totaal
nee	85	84	85
ja, gebruikt hem niet of nauwelijks	1	0	1
ja, gebruikt hem meestal	3	3	3
gebruikt hem altijd	11	13	11
totaal	100	100	100

Vijftien procent van de inbraakslachtoffers heeft nog andere maatregelen in de woning getroffen om (herhaalde) inbraak te voorkomen. Herhaald slachtoffers verschillen hierin niet van enkelvoudig slachtoffers.

Tabel 4.10 Bezit hond naar type slachtoffer (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudig slachtoffer	totaal
ja	15	20	19
nee	85	80	81
totaal	100	100	100

Relatief weinig ondervraagde herhaald slachtoffers hebben een hond in huis. Er is geen sprake van een significante samenhang. Forrester (1988) vond wel dat herhaalde inbraak relatief veel voorkwam als er geen hond in huis aanwezig was.

Het is ook mogelijk dat herhaalde slachtoffers verschillen van enkelvoudige slachtoffers, doordat zij in het geheel geen maatregelen treffen. Om die reden is op dit punt een nadere analyse uitgevoerd. De resultaten worden vermeld in tabel 4.11.

Tabel 4.11 Getroffen preventiemaatregelen (percentage)

	herhaald slachtoffer	enkelvoudige slachtoffer
0	0,0	0,9
1	3,9	5,5
2	10,1	14,6
3	27,9	30,3
4	45,0	35,3
5	10,9	12,8
6	2,3	0,6
totaal	100	100

Het is niet zo dat herhaalde slachtoffers geen maatregelen treffen, terwijl enkelvoudige slachtoffers dat wel blijken te doen. Integendeel, vrijwel alle respondenten hebben op zijn minst één van de genoemde maatregelen getroffen. Slachtoffers waarbij herhaaldelijk is ingebroken, scoren in dat opzicht zelfs significant 'beter' dan enkelvoudige slachtoffers, namelijk gemiddeld 3,7 tegen 3,4 van de in totaal 6 genoemde mogelijkheden (inclusief hond). Dit resultaat lijkt verwonderlijk, aangezien men geneigd is te denken dat het lastiger inbreken is in een huis dat beter is beveiligd.

4.3 Conclusies

Uit de enquête blijken nauwelijks verschillen in eigenschappen en ligging van de woning of gebruik van inbraakwerende maatregelen tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers van woninginbraak. Wel maken herhaald slachtoffers vaker gebruik van extra sloten en grendels op hun deuren en ramen dan enkelvoudig slachtoffers. Het gemiddeld aantal beveiligingsmaatregelen tegen woninginbraak dat is getroffen ligt bij herhaald slachtoffers iets hoger dan bij enkelvoudig slachtoffers. Deze

resultaten komen niet overeen met de literatuur waarin wel enkele samenhangen werden gevonden tussen herhaald slachtofferschap van woninginbraak en kenmerken en beveiliging van de woningen.

5 Conclusies en slotopmerkingen

De Enschedese enquêtegegevens van de nulmeting van de 'Vijf sterrenaanpak' bleek een bruikbaar bestand om enkelvoudig en herhaald slachtoffers te vergelijken.

Ruim een kwart van de ondervraagde inbraakslachtoffers blijkt reeds eerder slachtoffer van woninginbraak te zijn geweest. Tot circa 3 jaar voor een inbraak blijkt men bovengemiddeld vaak slachtoffer van een eerdere inbraak te zijn geweest.

In deze analyse van de enquête onder slachtoffers van woninginbraak zijn weinig samenhangen gevonden tussen kenmerken van het slachtoffer en hun woning met herhaald slachtofferschap van woninginbraak. De gevonden significante samenhangen zijn de volgende:

- Onder de herhaald slachtoffers zijn alleenstaanden en alleenwonenden oververtegenwoordigd ten opzichte van de enkelvoudig slachtoffers.
- Huishoudens waarin degene die aangifte van de inbraak deed ouder is dan veertig jaar blijken vaker herhaald slachtoffers te zijn dan jongere huishoudens.
- Herhaald slachtoffers zijn meer dagdelen per week van huis dan enkelvoudig slachtoffers.
- Herhaald slachtoffers maken vaker gebruik² van extra sloten en grendels dan enkelvoudig slachtoffers.
- Herhaald slachtoffers hebben gemiddeld iets meer beveiligingsmaatregelen tegen woninginbraak getroffen dan enkelvoudig slachtoffers.

Op alle andere onderzochte kenmerken van de inbraak, de slachtoffers, hun levensstijl en hun woning zijn geen verschillen gevonden tussen herhaald en enkelvoudig slachtoffers.

Een aantal veronderstellingen uit de Britse literatuur en van de Nederlandse politie zijn onderuit gehaald voor de Nederlandse situatie:

- Uithuizigheid 's avonds heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak (overdag wel).
- Student zijn heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Het deel uitmaken van kinderen aan huishoudens heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Nieuwkomer zijn in de buurt (minder dan één jaar) heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.
- Wonen in een corporatiewoning heeft niets te maken met herhaald slachtofferschap van woninginbraak.

De resultaten lijken er dus op te wijzen dat herhaald slachtofferschap niet zozeer door kenmerken van het slachtoffer en de woning verklaard moet worden.

In de literatuur en in de door DSP uitgevoerde analyse van politiegegevens bleek al de locatie van een pand wel invloed heeft op herhaald slachtofferschap; er zijn 'hot spots' aan te wijzen waar herhaalde inbraken veel voorkomen.

Ook is het mogelijk dat er nog andere factoren in het spel zijn waardoor sommige slachtoffer herhaaldelijk te maken krijgen met woninginbraak en andere slachtoffers slechts één maal.

Noot 2 Er is gevraagd naar de situatie tijdens de enquête afneming, dus na de laatste inbraak.

Mogelijk zijn het meer de voorkeuren en kenmerken van specifieke daders die herhaald slachtofferschap verklaren. De ene inbreker is misschien meer geneigd een woning meerdere malen te bezoeken dan de andere. Studie naar de daders van herhaald inbraak kan mogelijk handvaten voor de politie opleveren voor de opsporing van daders. Voor een goed inzicht in herhaald slachtofferschap is daarom een onderzoek naar de daders van inbraak op herhaald slachtofferadressen wenselijk. Gezien de methodologische moeilijkheden bij het ondervragen van inbrekers direct na de aanhouding, is een benadering van reeds veroordeelde inbrekers in gevangenissen aan te raden.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Voor deze analyse is gebruik gemaakt van het enquêtebestand van I&O Research. Dit bureau heeft met een deels eigen vragenlijst en deels vragen die door DSP zijn aangeleverd een enquête afgenomen onder inbraakslachtoffers. De vragen die DSP aanleverde zijn de vragen over herhaald slachtofferschap en over een aantal kenmerken van de slachtoffers, hun levensstijl en hun woning.

Na de nulmeting van I&O Research is de enquêtering van inbraakslachtoffers voortgezet. De steekproef die voor deze analyse is gebruikt is daarom groter dan die van de Slis en Ende-Last (1998). I&O Research heeft voor haar eigen analyse het bestand gewogen op maand om van elke maand een gelijk percentage slachtoffers in de steekproef te krijgen. Voor deze secundaire analyse is er geen weging op het bestand toegepast.

De in deze analyse gepresenteerde cijfers kunnen dus verschillen van de resultaten die in 'De vijf-sterren aanpak - De nulmeting'.

Voor de enquête is een steekproef genomen onder slachtoffers van woninginbraak die aangifte hebben gedaan bij de politie. De namen en telefoonnummers zijn aangeleverd door de politie in het district.

Er zijn voor dit onderzoek 473 mensen telefonisch ondervraagd. Van hen waren 129 mensen reeds eerder slachtoffer geweest van woninginbraak. Van de oorspronkelijke steekproef bleek 9% niet worden bereikt door verhuizing, afsluiting van de telefoon en niet kloppende nummers en adressen. Van de mensen waarvan wel een correct telefoonnummer gevonden werd is bij 80% daadwerkelijk de enquête afgenomen. 10% van hen is niet bereikt, 8% weigerde en enkele vraaggesprekken gingen niet door wegens ziekte of taalproblemen.

Tabel B1.1 Responsverantwoording

	respons	
	abs.	%
brute steekproef	651	100
- uitval (verhuisd, overleden, telefoon afgesloten, naam en adres klopt niet)	57	9
netto steekproef	594	100
non respons		
- niet bereikt	59	10
- ziekte	9	2
- weigering	48	8
- taalproblemen	5	1
gevoerde gesprekken	473	80

Bijlage 2 Literatuur

Ellingworth, D. T. Hope, D.R. Osborn, A. Trickett and K. Pease
1996 *Prior Victimisation and Crime Risk*. In: Int. J. of Risk, Security and Crime Prevention, pp.201-212.

Forrester, David, Mike Chatterton and Ken Pease with the assistance of Robin Brown

1988 *The Kirkholt Burglary Prevention Project*, Rochdale. Crime Prevention Unit, paper 13, London: Home Office

Forrester, David, Samantha Frenz, Martin O'Connell and Ken Pease

1990 *The Kirkholt Burglary Project: Phase II*. Crime Prevention Unit, paper 23, London: Home Office.

Hakkert, A. en E. Oppenhuis m.m.v. K. Blits en T. Eijken

1996 *Herhaald slachtofferschap; omvang, verschijningsvormen en mogelijkheden voor een aanpak*. Ministerie van Justitie, Dienst Preventie, Jeugdbescherming en Reclassering.

Kleemans, E.R.

1996 *Strategische misdaadanalyse en stedelijke criminaliteit* (diss.). Universiteit Twente, faculteit Bestuurskunde, Internationaal Politie Instituut Twente.

Pease, K

1998 *Repeat Victimisation: Taking Stock*. Home office, Crime Detection and Prevention Series, no. 90.

Overbeeke, Robert van, Hette Tulner en Guido Müller

1998 *Herhaald slachtofferschap woninginbraak in Enschede*. Ministerie van Justitie, Den Haag

Overbeeke, Robert, Hette Tulner, Pepijn van Amersfoort, Marije van Barlingen, Guido Müller (met medewerking van Essy van Dijk).

1998 *Herhaald slachtofferschap woninginbraak Enschede, Maastricht, Groningen*. Ministerie van Justitie, Den Haag.

Polvi, Natalie, Terah Looman, Charlie Humphries and Ken Pease

1991 *The Time Course of Repeat Burglary Victimisation*. British Journal of Criminology, 31, 411-414.

Slis, E. J., T. Van Ende-Last

1998 *De Vijf-sterren aanpak; De nulmeting*. I&O Research, Enschede.